

Genstande på rette hylde

Avhending av deler av Nordjyske Museers glassamling

Fagdagar 2026, Bergen:
Museumssamlinger under press: prioritering i praksis,
27-28. april 2026

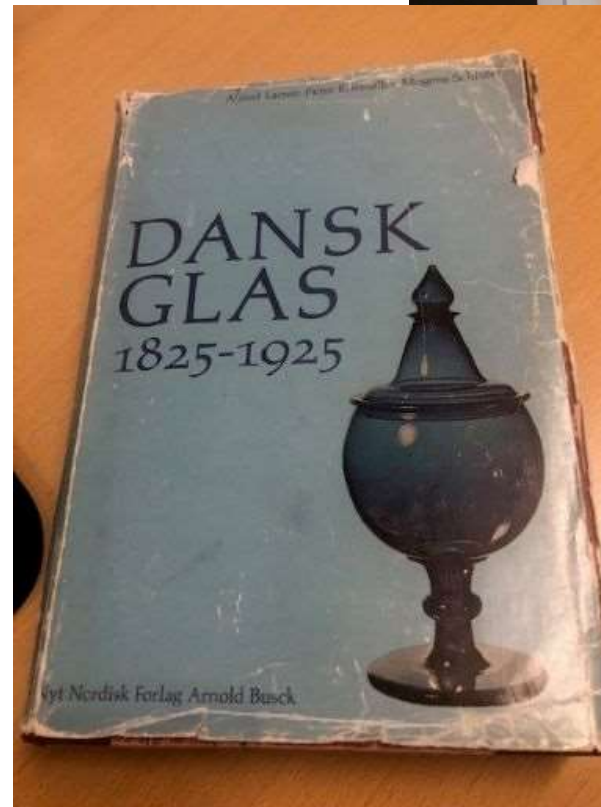
Signe Stidsing Hansen
Samlingsinspektør, Nordjyske Museer, Danmark
signe.stidsing.hansen@aalborgk.dk

Glasinteresse på Aalborg Historiske Museum

Aalborg Historiske Museum. Stiftet i 1863.

- Peter Riismøller (1905-1973). Ansat på museet fra 1936, direktør fra 1960-1970.
- Torben Witt (1938-2018). Ansat på museet som direktør fra 1970-2001.
- Jan Kock (1944-). Ansat på museet fra 1974 til ca. 1992.

Den nordjyske glashistorie

Midt 1500-årene: **Glargårde** – Danmarks første glasværk

1803: **Gudumlund**

1835: **Conradsminde** (en egentlig konkurrent til Holmegaard)

1852: **Aalborg glasværk** (underafdeling til Conradsminde)

1852: **Mylenberg**

Sidst i 1850'erne: Alle tre nordjyske glasværker under samme ledelse

1922: Produktionen i Aalborg ophører

1926-29: Aalborg Ny Glasværk

Glassamlingen ekspanderer

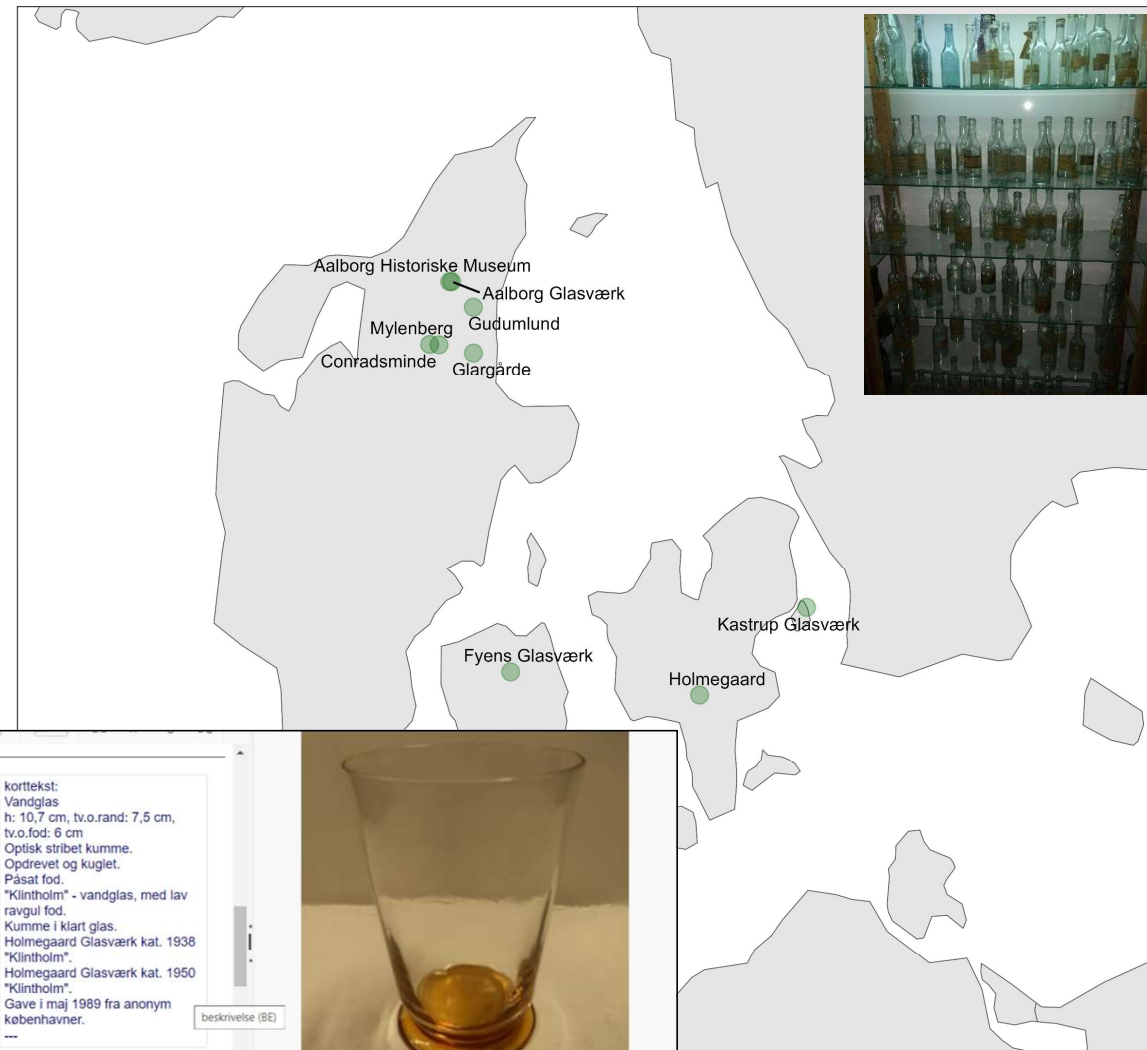
Store indsamlinger uden for det lokale område:

- Fyens Glasværk
- Holmegaard
- Kastrup Glasværk

Stor udstilling i åbner i 1991.

Hvad er museets strategi?

- Danmarks glasmuseum?
- Lokal museum?

Gennemgang og betydningsvurdering af Aalborg Historiske Museums glassamling

Baggrund:

- Stor samling af glas fra hele landet (ca. 4.500 genstande)
- Lidt proveniens
- Utilgængelig

Formål:

- At forme samlingen, så den i højere grad kommer til at afspejle museets karakter som lokalhistorisk museum med et afgrænset kulturhistorisk område.
- At overdrage dele af glassamlingen til relevante museer og andre aktører.

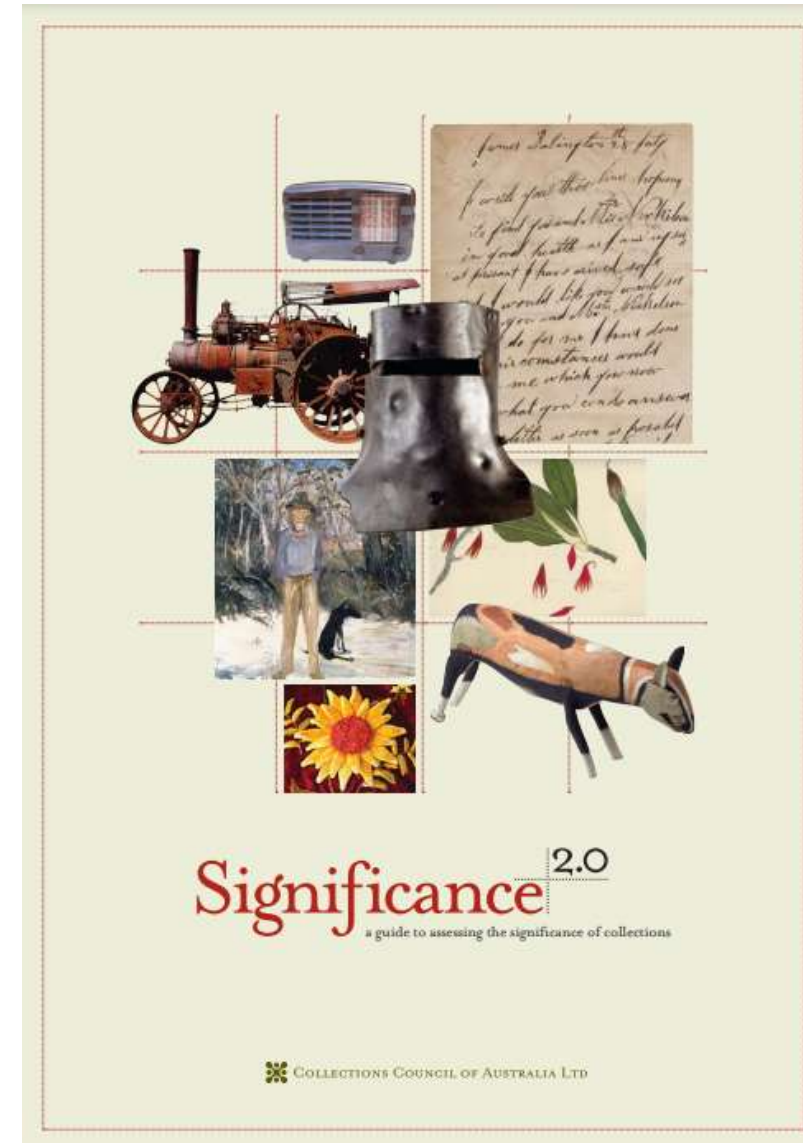

Betydningsvurdering som metode

Museerne kan ikke bevare alt. Derfor er betydningsvurdering grundlæggende for at skabe rammer for målrettede og bevidste bevaringsstrategier.

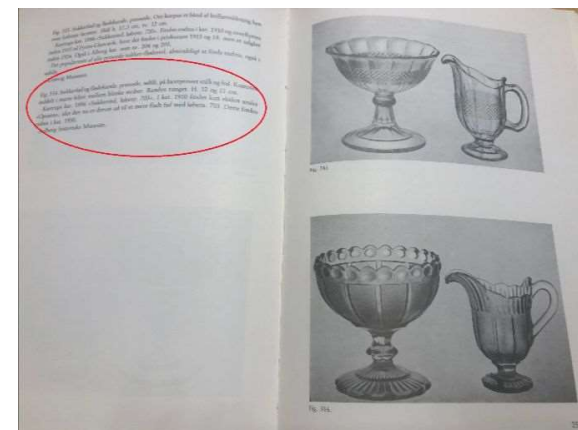
Betydning er ikke konstant, men kontekstuel og foranderlig over tid.

<https://www.arts.gov.au/what-we-do/museums-libraries-and-galleries/significance-20>

Kriterier for bevarelse (betydningsvurdering)

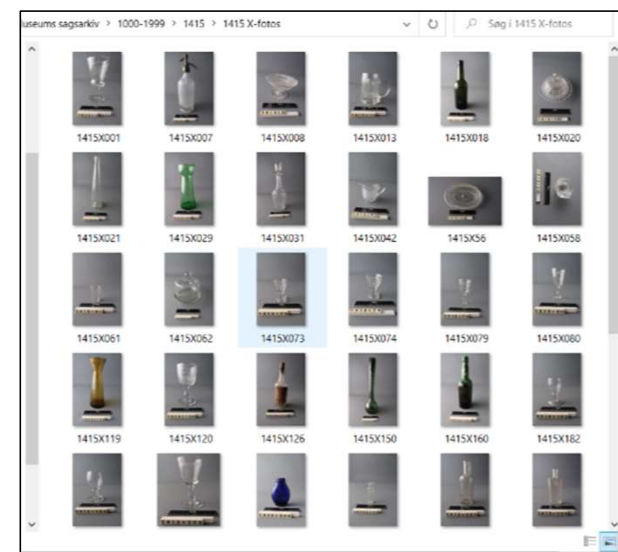
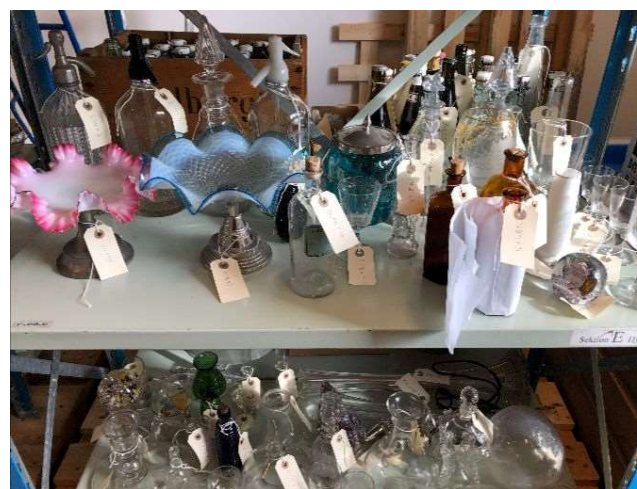
- Glas der kan henføres til nordjyske glasværker.
- Glas fra 1700-tallet eller ældre.
- Glas med tilstrækkelig lokal proveniens, selvom glasset er produceret andetsteds.
- Glas affotograferet i tidligere museumsdirektør Peter Riismøllers glasrelaterede udgivelser.
- Glas med museumshistorisk relevans, f.eks. glas indkøbt af Aalborg Historiske Museum før Peter Riismøllers ansættelse i 1936, hvor både pris og sælger er kendt.
- Glas med øvrig relevans for samlingen.

Gennemgang

- Litteraturstudier
- Undersøgelser i samlingen (SARA)
- Udpakning og identifikation af genstande (incl. fotografering)
- Orientering til andre interessenter (Glashistorisk Selskab og tidligere medarbejder)
- Sparring med faginspektører på museet
- Sparring med glaseksperter

Levår	Sagsnummer	Genstandsnummer	Genstandsbetegnelse	Noter	Nordjyske værker	Ikke-nordjyske værker
	2890	9465-	Brændevinsflaske	Del af samlet indkomst med genstande fra indbo.		
	prt0057	9930a-b	Karaffel med glas	Begge lokaliseret.	Aalborg Glasværk	
	prt0057	9931-	Vase blå glas	Fin proveniens. Glasværket tillod fiskere at komme ind for at få varmen.	Aalborg Glasværk	
	3905	9942-	Drikkeglas - snerleglas	Del af samlet indkomst med genstande fra indbo.	(Aalborg Glasværk)	(Holmegaard)
	3905	9943-	Drikkeglas - Wellington	En smule proveniens.	(Aalborg Glasværk)	(Holmegaard el. Kastrup Glasværk)
	3905	9945-	Drikkeglas	Del af samlet indkomst med genstande fra indbo.		
	prt0057	9963-	Sukkerskål		Aalborg Glasværk	
	prt0057	9983-	Flaskebundsrude	Ok proveniens. Muligvis tilknytning til samlingen fra Als Hjemstavnsmuseum.		
	10335-	Glas	To stk., begge lokaliseret. Del af samlet indkomst med genstande fra dødsbo.			

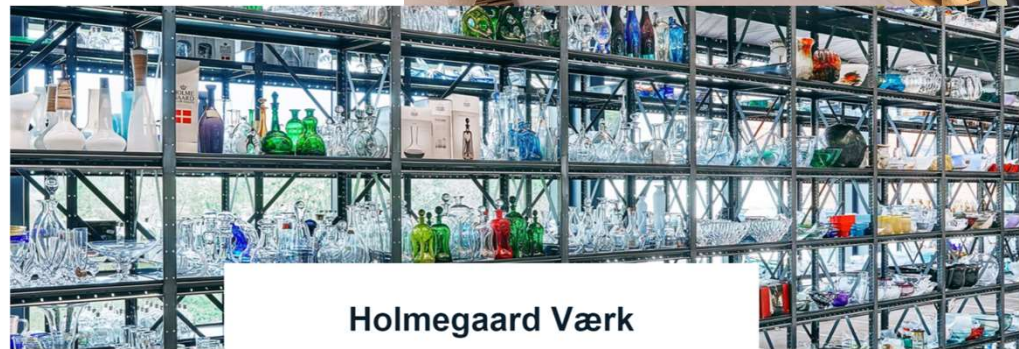

Faglig sparring med Museum Sydøstdanmark

Holmegaard værk

Andre kriterier:

- Dansk produceret
- Dansk glashistorie
- Ej dublet i samlingen

Holmegaard Værk

Opdeling

De betydningsfulde genstande for Nordjyske Museer:

- Ca. 1.700 stk.

De for Nordjyske Museer "betydningsløse" genstande:

- 2.716 stk.

Betydningsfulde glas i Aalborg Historiske Museums samling

- Dokumentation af tradition og metoder i den nordjyske glasproduktion
- Glasmagere og personfortællinger
- Sortiment (standard, fusk, special)
- Stilistiske særtræk

- Mærket, pakket, pladsregistreret på magasinet = øget tilgængelighed

Tilbud til andre museer

- Museum Sydøstdanmark (1.522 genstande og hele bogsamlingen)
- Odense Bys Museer (3)
- Museum Silkeborg (2)
- Museum Thy (1)
- Vendsyssel Historiske Museum (1)

- Københavns Bymuseum (nej tak)
- Museum Østjylland (nej tak)
- Svendborg Museum nej tak)
- Viborg Stiftsmuseum (nej tak)

Hvad med resten?

Ansøgning til Slots- og Kulturstyrelsen om udskillelse af 1.187 genstande:

- Retur til giver (68 genstande)
- Formidling (100 genstande)
- Kassation? (destruktion)
- Genbrugsbutik? (hvis anonymisering)
- Salg? (hvis anonymisering)

Auktion for samlere

Aftale med "Glashistorisk selskab Aalborg*1976" om afholdelse af to auktioner for medlemmer

- "Glastræf": 8.672 kr.
- "Flasketræf": 6.135 kr.
- I alt: 14.807 kr.

Overskud går til trykning af nye glasbøger/ tidsskrifter.

En enkelt flyttekasse med flasker blev ikke solgt og afleveret til en genbrugsbutik.

"Glastræf" søndag den 5. marts 2023

Indbydelse til medlemmer af:

Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Søndag den 5. marts 2023 kl. 10.00 – 15.30

Kl. 10.00 er der eftersyn, hvorefter auktionen starter kl. 10.30.

Nu har I muligheden for at erhverve nogle antikke og gamle glasgenstande til jeres glassamling.

Glashistorisk Selskab Aalborg* 1976 har modtaget ca. 560 glasgenstande, som udbydes til salg på auktion søndag den 5. Marts 2023.

Læs vedhæfede infobrev fra Aalborg Historiske Museum

Betaling for vundne glas sker enten kontant eller via mobilpay.

Vi ses på Vejgård Bibliotek, 1. sal i mødelokalet SALEN, Hadsundvej 35, 9000 Aalborg

Med venlig hilsen
Poul Schjelder
Glashistorisk Selskab Aalborg* 1976

"Flasketræf" søndag den 19. marts 2023

Indbydelse til medlemmer af:

Flaskeklub Danmark og Glashistorisk Selskab Aalborg* 1976

Søndag den 19. marts kl. 10.00-15.30

Kl. 10.00 er der eftersyn, hvorefter auktionen starter kl. 10.30

Nu har I muligheden for at erhverve unikke, jomfruelige flasker fra Hellerup/Kastrups prøvesamling bestående af ca. 420 flasker fra prøvesamlingen samt en samling bestående af ca. 150 blandede flasker.

Betaling for vundne glas sker enten kontant eller via mobilpay.

Vi ses på Vejgård Bibliotek, 1. Sal i mødelokalet SALEN, Hadsundvej 35, 9000 Aalborg

Med venlig hilsen
Poul Schjelder
Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Betydningsfulde glas et andet sted

Godt 2.700 tidligere museumsgenstande fra Aalborg Historiske Museums glassamling får ny betydning et andet sted:

- **Museum Sydøstdanmark** = Glashistorisk viden på nationalt plan, supplement til deres samling
- **Lokale museer** = Lokal interessante fortællinger
- **Den Gamle By** og **Museum MOSS** = formidlingsrekvisitter
- **Samlere (via glashistorisk Selskab)** = Samleobjekt
- **Genbrugsbutik** = Brugsgenstande

Holmegaard Værk

Tak

Kontakt:

Signe Stidsing Hansen, samlingsinspektør

Nordjyske Museer, Danmark

signe.stidsing.hansen@aalborg.dk